

Beszámoló
„A jövő útjai...” (24) konferencia programjáról

Vezérfonal:
Változó világrend - Új kihívások – Értékteremtő szemlélet

Az **EGYMI Országos Egyesülete** a **Kiskőrösi EGYMI**-vel közösen szervezte meg őszi országos szakmai konferenciáját 2022. november 17-én. A szakmai rendezvény célja az volt, hogy környezetünk gyors ütemben változó kihívásaira keresse a választ egyrészt a múlt hagyományaira, értékeire való építkezéssel, másrészt az értékteremtő szemlélettel a változások rugalmas kezelésével. Az intézmények ismerjék meg egymás jó gyakorlatait és adaptálják a saját pedagógiai gyakorlatukba azokat.

A regisztrációt követően 9.30 órakor kezdődött a szakmai nap. A Kiskőrösi EGYMI tanulóinak műsorát követően **Schaffer István** a Kiskőrösi EGYMI intézményvezetője köszöntötte a vendégeket. Tájékoztatta a hallgatóságot, hogy a rendezvényre az ország 30 városából több mint 40 köznevelési intézményből regisztráltak intézményvezetők, pedagógusok. A koraszülöttek világnapján örömmel állapította meg, hogy az előadók és a résztvevők is valamilyen lila színű ruhadarab viselésével fejezik ki szolidaritásukat. **Locsmándi Alajos** az EGYMI Országos Egyesülete elnökeként köszöntötte a résztvevőket. Bevezetőjében elmondta, hogy az Országos EGYMI Egyesület valamennyi tagja és a vezetése is fontos küldetésének tartja a módszertani megújulás támogatását az intézményekben. Erre jó lehetőség kínálkozik az intézmények számára az Egyesület személyes jelenléttel és online szakmai programjain való részvétellel. A rendezvényt **Vágó Ferencné** a Kiskőrösi Tankerületi Központ igazgatója nyitotta meg, aki a pedagógusok és a gyermekek együttműködésén alapuló munkáját helyezte a középpontba.

A konferencia első előadója **Prof. Dr. Pukánszky Béla** a Szegedi Tudományegyetem tanára „A gyógypedagógus-képzés kihívásai” címmel tartott előadást. Ebben a szakmások (professzionizáció) történeti áttekintését követően a jelenleg is működő, a gyógypedagógus-képzés alapszakjait mutatta be. Kifejtette, hogy a gyógypedagógus-hiány leküzdésére nem a képzőhelyek számát érdemes növelni, hanem a magasabb minőségű képzést nyújtó helyek oktatói és infrastrukturális kapacitásait. Ezt követően a képzésindítás akkreditációs folyamata mellett a kimeneti követelményeket ismertette a tudás, a képességek, az attitűd, az autonómia és felelősség vonatkozásában. Egy alternatív kompetenciamodell bemutatását követően két európai képzési modell jellemzőit is vázolta a hallgatóságnak. Zárószavában a magyar képzés jövőjével kapcsolatban foglalmazott ajánlásokat.

Dr Szikora Ágnes az Oktatási Hivatal Tanügy-igazgatási és Köznevelési Hatósági Főosztály főosztályvezetője „A pedagógus életpályamodell aktuális kérdései” című előadását az EGYMI-kre vonatkozó adatok ismertetésével indította. Elmondta, hogy országosan a 118 működő EGYMI 234 feladatellátási helyen 23302 gyermeket lát el. Részletesen szolt az EGYMI-kben az elmúlt években minősült pedagógusok létszámadatairól. A 2023-as tervezett minősítésekkel

kapcsolatban összesített adatokat, ezt követően pedig célzottan az EGYMI-k vonatkozásában az eljárásra jelentkezők számszerű kimutatását ismertette. Főosztályvezető asszony felhívta a figyelmet a pedagógus portfóliók november végi zárására. Ezt követően a 7. számú pedagógus kompetencia terület szakértői véleményezésének tapasztalatait osztotta meg. A tanfelügyeleti eljárások vonatkozásában a 2022. év tapasztalatai mellett a várható intézményvezetői, intézményi és pedagógus tanfelügyeletet megelőző önértékelés fontosságára mutatott rá. A komplex tanfelügyeleti ellenőrzés kapcsán a kiválasztás szempontjait ismertette részletesen. Záró gondolataiban az Oktatási Hivatal által működtetett informatikai felület tervezett fejlesztéseiről beszélt.

A délelőtti plenáris rész utolsó előadója **Fazekasné Dr. Fenyvesi Margit** a Károli Gáspár Egyetem nyugalmazott címzetes egyetemi tanára volt. A „Régi módszerek új köntösben” c. előadásában egy olvasás elsajátítását támogató régi eljárás – a fononimika – általa felújított és átdolgozott módszerét ismertette a hallgatósággal. Minden hangnak önálló képzete van, benne az érzékszervek által küldött információkkal. Mindezt megerősíti és összekapcsolja egy mozdulattal a fononimika. Az előadó az alapelvekkel is megismertette a hallgatóságot. A legfontosabbak szerint a jeleket mindig bal kézzel mutatjuk, az egy jegyű mássalhangzót egy, a kétjegyű mássalhangzót két kézzel, a magánhangzók betűképeit szájállásból vezetjük le, a betűírásnál a Meixner féle betűházat használjuk, a vizuális homogén gátlás veszélyeit megelőzzük, a könyv az ABC sorrendjében mutatja be a hang/betű tanítását és minden hang/betű tanítása egy algoritmus szerint halad. A beszédhanghallás fejlődéseinek fokozatairól és szintjeiről beszélt ezt követően. Befejező gondolataiban felvetette, hogy a fononimika akár hungarikum is lehetne.

A szünetet követően **Ecser Mónika** az Autizmus Alapítvány munkatársa osztotta meg gondolatait „Autizmussal élő gyermekek a köznevelésben – új kihívások, igazolt eljárások” címmel. Előadásában részletesen beszélt az autizmus fogalmának tágulásáról, változásáról. Rámutatott, hogy egyre nagyobb számban diagnosztizálnak autizmus spektrumzavarral élő gyermekeket, akik az integráló intézmények ellátórendszerébe kerülnek. Az elmúlt évtizedek törekvései kapcsán kiemelte, hogy folyamatos kutatások folynak az állapot oki hátterével kapcsolatban és nincs univerzálisan alkalmazható beavatkozás. Áttörés helyett a megértés és szisztematikus építkezés az autizmus specifikus eljárások személyre szabott alkalmazásával, ami előre vihet. A komprehenzív autizmus specifikus támogatás céljainál a kölcsönös, funkcionális kommunikáció kialakításáról, a kommunikációs kompetenciáról, a szociális interakciókban való siker megtapasztalásáról, a társas helyzetekben való aktív együttműködő jelenlétről és a mentalizáció explicit tanításáról, a társas helyzetekben való eligazodás támogatásáról beszélt. Az igazolt eljárások tekintetében az individualizált megismerést, felmérés alapú tervezést és beavatkozást, a strukturált, személyi és tárgyi oktatási környezet, a vizuális támogatás használatát és a modern kognitív viselkedésterápia alkalmazását mutatta be gyakorlati példákon keresztül. Kitért NikiTalk app használata mellett a digitális technológia előnyeire és hátrányaira is. Befejezésül a Lego-t, mint sokoldalú játékeszköz használatát mutatta be a szociális készségfejlesztő csoportban.

Dr. Káplár Máttyás a Pécsi Tudományegyetem tanszékvezetője „A pedagógus: ő a gáton áradás idején” c. előadása a felgyorsult világ változásainak rugalmas kezeléséhez nyújtott segítséget a résztvevő pedagógusok számára. Változó világunkban a hétköznapiak során

rajtunk eluralkodó érzések vonatkozásában a kudarcot, a fáradságot és a tehetetlenséget emelte ki az előadó. Az iskola dinamikájáról szólva rámutatott arra, hogy a tanár, mint ágens, a diák, pedig mint reaktor vesz részt a folyamatban. Az önbecsülés értelmezéséhez a Maslow-piramist alapul véve világított rá a tanárok és az diákok azonos szükségleteire. A megoldásban kiemelte a valahová tartozás érzésének, az alkalmazkodás képességnek, az elismertség érzésének, a változtatás képességének és a reziliencia és eredményesség fontosságát. Zárszavában a pedagógus társadalom örök értékeiről, a munkahely, mint második otthon környezeti szerepének fontosságát hangsúlyozta.

A plenáris előadások sorát a „220 év után új utakat keresve” c. előadásával **Ványi Lászlóné** a Cházár András EGYMI intézményvezetője zárta. Az előadó a nagy múltú intézmény történetének jelentősebb állomásait ismertette a hazai intézményhálózat kialakulására is kitért. A „siketek iskoláinak” létszámát befolyásoló tényezőként a beiskolázási területeket, a demográfiai hullámokat, a szakma és az orvostudomány fejlődését valamint a társadalmi elvárásokat és a fogyatékosági érintettség változásait emelte ki. A hallássérülteket ellátó intézmények létszámadatainak ismertetésével a rendszerben nem szereplő ellátatlan gyermekek problémájára hívta fel a figyelmet. Az útkeresés dilemmáival kapcsolatban az életkor és a hallásvesztésben érintettek létszámnövekedésének összefüggéseiről, a hallásprobléma tanulásra való negatív ráhatásairól, a szükséges intézkedések esetleges hiányáról és az adekvát gyógypedagógiai fejlesztésről beszélt. Zárszavában hangsúlyozta a szükségletspecifikus váltás fontosságát a különnevelés területein és az integrációs - inklúziós folyamatok támogatását.

Az ebédszünetet követően műhelymunkák keretében folyt tovább a konferencia. Ezeken az EGYMI által ellátott feladatok jelentek meg.

„Az óvodai nevelés jó gyakorlatai” c. szekcióban **Bánhidya Andrea** és **Wirthné Szebelédi Viktória** gyógypedagógusok a Szeged és Térsége Bárczi Gusztáv EGYMI munkatársai a Niki Talk kommunikációs applikáció autizmusban érintett óvodások és iskolások körében történt bevezetésének tapasztalatait osztották meg az érdeklődőkkel. **Urbán Krisztina** szomatopedagógia - autizmus spektrum pedagógiája szakos gyógypedagógus, a Mozcásjavító EGYMI óvodai munkacsoport-vezetője a komplex rehabilitációs szemlélet erősödését mutatta be a Mozcásjavító Óvodában. **Lovász Edit** gyógypedagógus, óvónő a Kiskőrösi EGYMI munkatársa a Lépésről lépésre program közel két évtizedes alkalmazása során elért eredményeket mutatta be.

A „Kihívások és válaszok az általános iskolai nevelő-oktató munkában” c. műhelyben **Koczó Zita** a Szeged és Térsége Bárczi Gusztáv EGYMI intézményvezető- helyettese az olvasóvá nevelés jó gyakorlatát mutatta be a Szitakötő kortárs irodalmi, ökológiai gyermekfolyóirat felhasználásával a tanórákon. **Barnáné Nagy Angéla** történelem szakos tanár, a Kalocsai Nebuló EGYMI munkatársa a múzeumpedagógia eszközeire épülő képességfejlesztés gyakorlatát ismertette. **Mónus Eszter** ÖKO-team vezető, mesterpedagógus, a Kiskőrösi EGYMI ÖKO iskolai jó gyakorlata mellett saját mesterprogramját mutatta be, amelyben az újrahasznosítható anyagokból fejlesztő eszközöket, játékokat készít.

Az „**Integrációt támogató gyakorlatok az utazó gyógypedagógiai feladatellátás területén**” c. műhelyben **Török Tímea** a Kecskeméti EGYMI utazó gyógypedagógusa a suttogó matricákkal való jutalmazást mutatta be az integráló intézményi gyakorlatban. Ugyancsak a kecskeméti EGYMI-ből **Horváth Gabriella** gyógypedagógus az integráltan nevelt-oktatott autizmussal élő tanulók ellátásával kapcsolatos tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal. Az egymásra épülő akcióprogramokkal történő társadalmi érzékenyítés gyakorlatát mutatta be **Tamás Krisztina** intézményvezető- helyettes, **Dusnoki Marianna** intézményegység-vezető, **Csupor Zolt Jánosné** intézményvezető a Kalocsai Nebuló EGYMI-ből. **Viedner Mónika** a Kiskőrösi EGYMI intézményegység-vezetője az utazótanári intézményegység integrációt támogató jó gyakorlatával ismertette meg az érdeklődőket.

Az „**Új szemléletű fejlesztő nevelés-oktatás**” c. műhelyfoglalkozáson **Pirók Marianna** a Kádas György EGYMI intézményvezető-helyettese a fejlesztő nevelés-oktatás területén alkalmazott projektmodszert ismertette meg a résztvevőkkel. „Életképek a Bajai EGYMI Terápiás Centrumának mindennapi gyógypedagógiai gyakorlatából” címmel **Jávor Katalin Ilona** a Bajai EGYMI intézményegység- vezetője tette közzé az intézményükben kialakított gyakorlatot.

„**A szakiskolai képzés új irányai**” c. szekcióban **Gáll Bettina** a Bajai EGYMI intézményegység vezetője „Új kihívások a fogyatékkal élő tanulók szakmai oktatásában” címmel számolt be intézményük szakiskolai nevelő-oktató munkájának eredményeiről. **Szabadi Tamás, Ferenczi Gabriella** és **Windheim Zoltánné** szakiskolai tanárok a Meixner Ildikó EGYMI munkatársai a Mohácson működő szakiskola módszertani sokszínűségét tárták a hallgatóság elé. „Szakmával a kézben a társadalmi integráció felé” címmel **Petrovics-Zakar Andrea, Schrauf Andrea** és **Szöllősi Attila** szakiskolai tanárok mutatták be a Duna Menti EGYMI szakiskolájának eddig elért eredményeit.

A konferencia résztvevői körében a rendezvényt követően google drive felületen végzett elégedettségmérés eredményei az alábbiakat tükrözik.

A kitöltők (82 fő) 63%-a gyógypedagógus, 10%-a tanár vagy tanító és 27%-a intézményvezető. A kérdezettek 92% érkezett gyógypedagógiai intézményből, 8% általános iskolából.

A konferencia plenáris részét a résztvevők úgy ítélték meg, hogy országosan elismert előadóktól érdekes és hasznos előadásokat hallhattak. Tetszett a témákhoz a megfelelő szakember kiválasztása. Egy résztvevő úgy fogalmazott, hogy „A szakma szakembereiből jól válogattak”. Egy másik vendég ezt írta: „Sok témában hallhattunk előadásokat, melyek mélységükben és időtartamukban jól illeszkedtek a konferencia hallgatóságának összetételéhez. Mindenki vihetett haza belőle a számára jól hasznosítható, beépíthető gondolatokat. Köszönöm, és várom a következő meghívókat a további rendezvényekre.”

Negatív észrevétel volt a kivetített prezentációkon a kisméretű betűk, amelyek miatt a hátsó sorokban nem tudták elolvasni a kivetített szöveget. Ezen kívül a halkan beszélő előadók esetében a hangosítás nem volt megfelelő minőségű.

A délutáni műhelymunkákkal kapcsolatban a magas szakmai színvonalat, az előadók felkészültségét, módszertani tudását emelték ki a résztvevők. Azt, hogy nagyon sok, a

gyakorlatban jól használható innovatív ismerettel gazdagodtak. Negatív észrevételként a rendelkezésre álló idő rövidegét említették a kollégák.

A konferencia szervezésével kapcsolatban csak pozitív gondolatokat fogalmaztak meg a résztvevők. Kiemelték a vendéglátás családi hangulatát, a mindenre kiterjedő előkészítő és lebonyolító munkát, a kollégák segítőkészségét és az ingyenesen biztosított szakmai kiadványokat. Egy résztvevő alább közölt összefoglaló gondolatai jól tükrözik a szakmai nap hangulatát: „Minden elismerésem az intézményben folyó professzionális munkáért, egy jól működő összekovácsolódott csapatot véltem felfedezni a háttérben, hiszen ez összefogás nélkül nem lehetséges. Ez a pozitív hangulat tükröződik abban a pillanatban, ahogy belépünk az épületbe.”

*A program Miniszterelnökség, a Nemzeti Együttműködési Alap és az Alapkezelő
támogatásával, a
NEAO-KP-1-2022/7-000172 sz. pályázat támogatásával kerül lebonyolításra.*

